

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

28 квітня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 68/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Козлова А.Г., Макарчука М.А., Мішина М.І.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Русанової Вікторії Борисівни на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у межах процедури конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 07 листопада 2016 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Русанова В.Б. 08 грудня 2016 року звернулася до Комісії із заявою про проведення стосовно неї кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 20 грудня 2016 року прийнято рішення № 182/вс-16, зокрема, про допуск Русанової В.Б. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Русанової В.Б.

Комісією 09 лютого 2017 року прийнято рішення № 27/вс-17, зокрема, про допуск Русанової В.Б. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Згідно з частиною другою статті 127 Конституції України на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою. Законом можуть бути передбачені додаткові вимоги для призначення на посаду судді.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) суддею Верховного Суду може бути особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також має стаж роботи на посаді судді не менше десяти років.

За частиною другою та пунктом 4 частини п'ятої статті 81 Закону на посаду судді Верховного Суду за спеціальною процедурою може бути призначена особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також відповідає одній із вимог, визначених частиною першою статті 38 Закону.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності такого кандидата здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає його рейтинг для участі у конкурсі.

Заслухавши доповідача, кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Русанову В.Б., уповноваженого представника Громадської ради доброчесності, вивчивши й оцінивши матеріали досьє кандидата, колегія Комісії встановила наступне.

Русанова В.Б. 16 лютого 2017 року склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 69 балів, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 допущена до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Русанова В.Б. набрала 67 балів, що у сукупності із балами за анонімне письмове тестування складає 136 балів.

Рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 22/зп-17 Русанова В.Б. допущена до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Відповідно до пунктів 16, 19 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення,

затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі - Положення), дослідження досьє полягає у систематизації, аналізі, зборі, уточненні даних досьє судді (кандидата на посаду судді) з метою визначення попередніх показників критеріїв кваліфікаційного оцінювання.

Співбесіда полягає в обговоренні результатів дослідження досьє та складається з таких етапів: оголошення доповіді за результатами дослідження досьє; надання кандидату на посаду судді можливості доповнити, уточнити чи спростувати оголошену в доповіді інформацію; послідовне обговорення з кандидатом на посаду судді показників, оцінювання яких потребує уточнення, з метою прийняття остаточного рішення щодо підтвердження здатності кандидата на посаду судді здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Згідно з частиною першою статті 83 Закону, кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними законом критеріями.

Критеріями кваліфікаційного оцінювання є: 1) компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо); 2) професійна етика; 3) доброчесність.

Пунктом 1 глави 6 II розділу Положення передбачено, що встановлення відповідності кандидата на посаду судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання.

Під час співбесіди обов'язковому обговоренню з кандидатом підлягають дані щодо його відповідності критеріям «Професійна етика» та «Доброчесність».

Присутній під час співбесіди представник Громадської ради доброчесності оголосив висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Русанової В.Б. критеріям доброчесності та професійної етики.

Вирішуючи питання відповідності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Русанової В.Б. критерію «Доброчесність», колегія Комісії виходила з такого.

У рамках судової реформи в Україні рівень довіри до суду має стати тим основним критерієм, за яким можна буде судити про ефективність сучасної судової реформи в державі. При цьому рівень довіри і визначає рівень доброчесності в діяльності судді (суду).

Особа, яка є суддею або хоче ним стати, має усвідомлювати, що суддя повинен мати не лише необхідні теоретичні знання та практичні навички, але й мати моральні якості та чесноти - особисті характеристики, що відповідають його соціальній функції, оскільки ефективність правосуддя залежить насамперед від особистих чеснот судді.

Відповідно до статей 1, 3 Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року

суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Зазначене дає змогу сформулювати визначення доброчесності як морально-етичного фундаменту діяльності судді, який визначає межу та спосіб поведінки, що має ґрунтуватися на принципах добрих відносин з особами, суспільством і державою, а також чесності в способі життя, виконанні професійних обов'язків та розпорядженні матеріальними ресурсами.

Проаналізувавши наявні матеріали, колегія Комісії з'ясувала, що 04 лютого 2014 року колегія суддів Харківського апеляційного адміністративного суду під головуванням судді Русанової В.Б. залишила в силі постанову Харківського окружного адміністративного суду від 30 грудня 2013 року у справі № 820/14123/13-а, якою адміністративний позов Барвінківської міської ради Харківської області до Харківської обласної організації Всеукраїнського об'єднання «Свобода» про заборону проведення масових заходів задоволено частково.

Обмежено право Харківської обласної організації Всеукраїнського об'єднання «Свобода» в особі відповідальних осіб та будь-яких інших осіб на мирне зібрання шляхом заборони встановлювати агітаційний намет у місті Барвінкове на вулиці Леніна (біля входу на Базарну площу, навпроти магазину «Водолей») у період з 01 січня 2014 року по 20 січня 2014 року.

Обмежено право Харківської обласної організації Всеукраїнського об'єднання «Свобода» в особі відповідальних осіб та будь-яких інших осіб на мирне зібрання шляхом заборони встановлювати агітаційний намет у місті Барвінкове на вулиці Леніна (Центральна площа, біля пам'ятника козаку Барвінку) у період з 01 січня 2014 року по 20 січня 2014 року.

Відповідність судді критерію «Доброчесність» оцінюється (встановлюється) за відповідними показниками, до яких, зокрема, належить наявність обставин, передбачених підпунктами 9-12, 15-19 частини першої статті 106 Закону, а саме декларування суддею завідомо недостовірних (зокрема неповних) тверджень у декларації доброчесності судді.

Згідно з Умовами проведення конкурсу кандидат на посаду судді подає, зокрема, декларацію доброчесності, яка відповідно до вимог статті 62 Закону складається з переліку тверджень, правдивість яких суддя повинен задекларувати шляхом їх підтвердження або непідтвердження. За відсутності доказів іншого твердження судді у декларації доброчесності вважаються достовірними.

Рішенням Комісії від 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16 затверджено форму декларації доброчесності судді, а також визначено правила її заповнення, які регламентують, що у разі заповнення декларації вперше у ній

зазначаються твердження щодо обставин, які мали місце упродовж усього життя особи, яка її заповнює. Водночас зміни, доповнення чи уточнення поданих у декларації відомостей не допускаються. Крім того, суддя (кандидат на посаду судді) має право за власним бажанням зазначити у декларації у довільній формі додаткові пояснення щодо наведених ним тверджень.

Пункт 17 розділу II декларації доброчесності судді містить твердження: «Мною не приймалися одноособово або у колегії суддів рішення, передбачені статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні». Наведене підтверджено кандидатом шляхом проставлення відповідної позначки.

Пунктом 1 частини 1 статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» від 08 квітня 2014 року регламентовано, що суддя суду загальної юрисдикції підлягає перевірці у разі прийняття ним одноособово або у колегії суддів рішень, зокрема, про обмеження прав громадян на проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій в Україні у період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом.

За результатами дослідження досьє кандидата, зокрема декларації доброчесності судді, та проведеної співбесіди встановлено, що твердження кандидата у декларації доброчесності судді (пункту 17 розділу II) є недостовірним, оскільки рішення про обмеження права на мирні зібрання у складі колегії суддів ним, як вбачається з наведеного, приймалися.

Зазначені обставини стали підставою і для висновку Громадської ради доброчесності від 20 квітня 2017 року про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Русанової В.Б. критеріям доброчесності та професійної етики.

У ході засідання колегії Комісії кандидат навела заперечення проти такого висновку, посилаючись на те, що твердження у декларації доброчесності судді є достовірним, а рішення, передбачені статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», нею у складі колегії суддів не приймалися.

Виходячи з наведеного, колегія Комісії констатує прояв недоброчесності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Русанової В.Б., тому за критерієм «Доброчесність» її має бути оцінено у 0 балів. При цьому колегія Комісії відзначає, що цей прояв мав місце у прямій суперечності з поданою нею декларацією доброчесності судді.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту та оцінювання критеріїв особистої і соціальної компетентності, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критерію професійної етики чи критерію доброчесності.

Дослідивши досьє, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та Русанову В.Б., врахувавши той факт, що за результатами оцінювання критерію «Доброчесність» кандидат набрала 0 балів, колегія Комісії дійшла висновку, що вона не підтвердила здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, Комісія

вирішила:

визнати кандидата Русанову Вікторію Борисівну такою, що не підтвердила здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

А.Г. Козлов

М.А. Макарчук

М.І. Мішин